

Referanser:

Arkivsak: 22/00351-2

Saksdokumenter:

EVU 2021-2025 plan matrise
Kursskisse Å leve av sin tro

EVU kursutlysninger og langtidsplan

Sammendrag

Bispemøtet behandler saker knyttet til etter- og videreutdanning (EVU) på sine møter i februar og oktober. Til dette møtet foreligger behandling av kursutlysninger med frist 15. september 2022.

Til saken følger også, som vanlig praksis, langtidsplan for kurstilbud innen mastergradene knyttet opp til Nasjonal kompetanseplan for prester i Den norske kirke (2021 – 2025). Den gir føringer for kursutlysninger innenfor EVU feltet der Bispemøtet har mulighet til å drøfte kommende kursutlysninger.

Forslag til vedtak

Foran søknadsfristen for EVU-søknader den 15. september 2022 ønsker Bispemøtet særlig å prioritere søkere til følgende kurs:

- *Forsoning som samfunnssteologi og kirkelig praksis*, del 3 av kurset Sannhets- og forsoningsarbeid i møte med forsonskningen (KUN-VID), 10 stp.
- *Pastoralklinisk utdanning PKU* (MF), 20 stp.
- *Sentrale kirkeårstema – belyst gjennom bibelfag, samtidsteologi og homiletikk* (MF), 20 stp.
- *Det gamle testamentet som ressurs i prestedtjenesten* (VID), 10 stp.

Bispemøtet imøteser at det arbeides videre med følgende kursutlysninger:

- *Å leve av sin tro* (TF) utvikles videre med tanke på utlysning våren 2023.
- *Funksjonshemming og kirken* (VID) 10 stp
- *Fast utlysning PKU* (MF) 20 stp.
- *Fast utlysning PTP* (TF) 5+5 stp.
- *Ledelse og frivillighet i menighetene* (MF) 10 stp.
- *Spesialprest i et livssynsåpent samfunn (for institusjonsprester)*. 20 stp.

- *Prest i et livssynsåpent samfunn* (MF) 10 stp.
Kirke og menighet i et pluralistisk og livssynsåpent samfunn.

Saksorientering

Bakgrunn

Langtidsplanen «Nasjonal kompetanseutviklingsplan for prester i Den norske kirke (2021 – 2025)» gir føringer for kursutlysninger innenfor EVU feltet.

Langtidsplanen tar utgangspunkt i kjerneemner innenfor master i praktisk teologi og har som formål å tydeliggjøre omfang og frekvens på utlysninger i en gjentakende femårssyklus. På denne måten får man oversikt over hva som er planlagt av kommende kurs. Allikevel vil det være behov for å justere planen fortløpende ettersom det kan meldes inn nye kurs eller det oppstår nye læringsbehov.

Foran søknadsfristen for EVU-søknader den 15. september 2022 er det etter kompetanseplanen følgende kurs som skal lyses ut:

- *Forsoning som samfunnsteologi og kirkelig praksis*
del 3 av Sannhets- og forsoningsarbeid i møte med fornorskningen
(KUN-VID), 10 stp.
- *Pastoralklinisk utdanning - PKU*
(MF), 20 stp.

«Forsoning som samfunnsteologi og kirkelig praksis»

Kurset er del tre av kurset «Sannhets- og forsoningsarbeid i møte med fornorskningen» (30 stp.), ved KUN-VID.

Bispemøtet vedtok i oktober 2020 å anbefale første del av kurset med kurstittel:
«Fornorskning, sannhetssøking og historisk rettferdighet». Dette ble utlyst våren 2021.

Bispemøtet gjorde videre vedtak om å utlyse del to av kurset med tittel:
«Sannhetskommisjoner, forsoning og helbredelse av minner». Dette ble utlyst høsten 2021.

Bispemøtet har tidligere vurdert at også del tre av kurset skal utlyses, og dette ligger inne i langtidsplanen. Det er derfor naturlig å anbefale utlysning av kursets tredje del «Forsoning som samfunnsteologi og kirkelig praksis».

«Pastoralklinisk utdanning – PKU»

Pastoralklinisk utdanning blir fast utlyst hvert semester etter tidligere vedtak.

I tillegg til ovenstående kurs vil det være plass og rom for ett eller to kurs til ved utlysning høsten 2022.

«Sentrale kirkeårstema – belyst gjennom bibelfag, samtidsteologi og homiletikk»

MF har spilt inn et ønske om å lyse ut dette kurset med 20 studiepoeng. Kurset «Sentrale kirkeårstema – belyst i samspillet mellom bibelfag, samtidsteologi og homiletikk». Dette kurset er det tidligere foreslåtte «Samtidsteologi og forkynnelse» med tydeliggjøring av bibelfagenes plass. MF har tidligere gjennomført et lignende kurs med tittel «Teologi og forkynnelse for høytidene». Det er dette kurset som er tenkt endret til kurset «Sentrale kirkeårstema».

Kurset vil bidra til utdypning og fornyelse av forkynnelsen knyttet til sentrale tema i kirkeåret. Emnet er tverrfaglig homiletisk, systematisk og bibelfaglig. Det setter søkelys på høytidene jul, påske og pinse, og arbeider samtidig med spørsmål som er vesentlige for forkynnelsen i sin alminnelighet: Hvordan tolke kirkens sentrale tekster inn i en verden som er i stadig endring? Hva slags lesestrategier preger vår fortolkning og hvilke konsekvenser får disse for vår resepsjon og formidling av kirkeårstekstene? Hvordan finne sin egen stemme som predikant i spenningsfeltet mellom kirkens overlevering, egen tro og en kritisk tenkende samtid?

På sitt møte i januar 2022 drøftet Sentralt etterutdanningsutvalg dette og vedtok å anbefale at kurset utlyses høsten 2022 (SEU 4/22). Det er derfor tatt inn som anbefalt kurs i forslag til vedtak.

«Det gamle testamente som ressurs i prestedtjenesten»

Kurset fokuserer primært på to sentrale sider ved prestens hverdag og utvikler tenkning og eksempler inn mot disse: Forkynnelsen og Det gamle testamente, og sjelesorgen og Det gamle testamente.

Til en viss grad vil også andre temaer få noe oppmerksomhet, så som bibelgruppearbeid og konfirmantgruppearbeid inn mot GT. Kurset vil også drøfte mer generelle spørsmål, så som en kristen helhetsforståelse av GT, nyere trekk i GT-faget, og bruken av GT i kirker i det globale sør.

På sitt møte i januar 2022 drøftet Sentralt etterutdanningsutvalg dette og vedtok å anbefale at kurset at kurset utlyses høsten 2022 (SEU 4/22). Det er derfor tatt inn som anbefalt kurs i forslag til vedtak.

Langtidsplan for kurstilbud innen mastergradene

«Nasjonal kompetanseutviklingsplan for prester i Den norske kirke (2021 – 2025)» gir føringer for kursutlysninger innenfor EVU feltet.

I Nasjonal kompetanseutviklingsplan for EVU heter det:

I planperioden ønsker Bispemøtet at det tilbys nasjonale kurs innenfor følgende emner:

- Sjelesorg (både PKU og andre sjelesorgkurs)
- Ledelse, administrasjon og økonomi
- Homiletikk
- Teologi og samfunn
- Spiritualitet / åndelig veiledning

Dette er de førende linjer for utlysning av kurs innenfor EVU feltet og som er forsøkt gjenspeilet i planverket. Den vedlagte matrise er brukt som et arbeidsredskap for å se hvilke kurs som er utlyst og hvilke kurs som er prosjektert.

VIDERE KURSPLAN

«Ledelse, roller og samspill»

Det er vedtatt at kurset «Ledelse, roller og samspill» utsettes slik at det lyses ut høsten 2023, med kursoppstart våren 2024.

«(Spesial)prest i livssynsåpent samfunn»

SEU vedtok i april 2021 at kurset «Prest i livssynsåpent samfunn» bør lyses ut senest 2024. Bispemøtet ønsker at dette kurset også innrettes mot prester i menighetstjeneste og har meldt dette inn.

SEU drøftet dette videre på sitt møte i januar 2022. Der ble det meldt inn at Forsvarets tros- og livssynskorps gjerne ser dette kurset utlyst for spesialprester. Spesialprestedtjenesten har behov for en videreutdanning som gir dem en tilleggskompetanse som ofte etterspørres i de

fora de er tilsatt. Det samme gjelder de andre gruppene av spesialprester. Det kan derfor være nødvendig å drøfte om det på sikt bør utlyses et kurs for spesialprestene med dette tema, samtidig som man etablerer et kurs for menighetsprester (og andre) som berører den samme tematikken, for eksempel: Prest i et livssynsåpent samfunn – kirke og menighet i et pluralistisk og livssynsåpent samfunn.

Stavanger bispedømme har i sin regionale kompetanseutviklingsplan et mål om å utarbeide et felles studieopplegg for alle prester i Stavanger bispedømme, i samarbeid med en utdanningsinstitusjon. I planen skisseres følgende:

«Kirkens forhold til samfunnet og til mennesker med ulik grad av tilknytning til kirken har alltid vært viktig. I vår tid er det strategisk viktig å jobbe aktivt med hvordan vi som prester, menigheter og kirke møter mangfoldet blant mennesker, styrker posisjonen vår i samfunnet og legger grunnlaget for en kirke som er aktiv og levende i lang tid framover.

EVU -utvalget har derfor sirklet inn «Teologi og samfunn» som tema for et felles studieopplegg. Innenfor dette kan det settes fokus på temaer som:

- *Presten i det livssynsåpne samfunnet – spenninger, identitet og dialog.*
- *Å formidle kristen tro til mennesker med ulik livssynsbakgrunn*
- *Prestens rolle i lokalsamfunnet*
- *Prestetjenesten og de diakonale utfordringene*
- *Sosiale og digitale medier som kirkelig arena»*

SEU ba i sitt møte om at Kompetansrådet jobber videre med å følge opp arbeidet med å utlyse et kurs med disse rammene, gjerne i samarbeid med Stavanger bispedømme og et lærested. Det ble også vist til at kurset «Diakoni, migrasjon og minoriteter i menigheten – Fremtiden bor hos oss (MF)» kan ha overlappende tema.

Det er således ønskelig at det på sikt utlyses to kurs innenfor denne tematikk, et kurs for spesialprester og et for menighetsprester.

«Å leve av sin tro»

Både SEU og Bispemøtet har pekt på behov for kurs innen «pastoral spiritualitet».

I forrige møte i Kompetansrådet presenterte Halvard Johannessen (TF) forslag til et kurs knyttet til problemstillingen «Å leve av sin tro» / **Pastoral spiritualitet** – (høsten 2023 / våren 2024) 10 stp. over to semester. Dette kurset kan være aktuelt for utlysning våren 2023 (kort skisse til kursbeskrivelse vedlagt).

Kurs innen nytestamentlig teologi

Bispemøtet pekte i oktober 2021 også på et langsiktig behov for kurs innen nytestamentlig teologi.

Andre kurs det arbeides med

I tillegg til de ovenstående kurs har Kompetansrådet (sak 15/21) vedtatt å arbeide videre med følgende kurs på lengre sikt:

- Sjelesorgkurs (ikke PKU) Tverrfaglig - (TF – mulig samarbeid med VID)
- Samtidsteologi og forkynnelse (MF)
- Ungdom/trosopplæring, ledertrening (MF)
- Ledelse og frivillighet i menighetene (MF)
- Diakoni, migrasjon og minoriteter i menigheten - Fremtiden bor hos oss (MF)
- Kirke, nasjon, stat og rett (Per Kristian Ascheim)

Kurs med mulig utlysning våren 2023

På sitt møte den 10. januar vedtok Kompetansrådet å arbeide videre med disse kursene med sikte på utlysning våren 2023:

- «Å leve av sin tro» / Pastoral spiritualitet (høst 2023 – vår 2024), (TF), 10 stp.
- Funksjonshemming og kirken (VID) 10 stp.
- PTP (TF), 5+5 stp.
- PKU (MF), 20 stp.

Vedtak fra SEU

På sitt møte den 24. januar 2022 drøftet også SEU den nasjonale kompetanseutviklingsplanen og hadde følgende innspill (SEU 5/22):

- Å leve av sin tro (TF) 10 stp.
SEU har tidligere etterlyst kurs innen pastoral spiritualitet, og dette kurset imøtekommer dette behovet. Kurset anbefales lyst ut våren 2023.
- Funksjonshemming og kirken (VID). 10 stp
- Fast utlysning PKU (MF) 20 stp.
- Fast utlysning PTP (TF) 5+5 stp.
- Ledelse og frivillighet i menighetene (MF) 10 stp.
- Spesialprest i et livssynsåpent samfunn (for institusjonsprester). 20 stp
- Prest i et livssynsåpent samfunn (MF) 10 stp
Kirke og menighet i et pluralistisk og livssynsåpent samfunn. Stavanger bispedømme er i ferd med å utvikle et slikt kurs i samarbeid med en utdanningsinstitusjon.

Dette er derfor tatt inn som anbefalt kurs i forslag til vedtak.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Bispedømmerådene avsetter midler i sine årlige budsjett til etter- og videreutdanning for prester.